

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet betreffende opleidingscheques voor werknemers en tot wijziging van diverse bepalingen inzake het beleidsdomein werk en sociale economie
 - Principiële goedkeuring met het oog op het advies van de SERV en de SARC

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

De bevoegdheden van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werden via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming, aanzienlijk uitgebreid. Binnen dit beleidsdomein heeft dit aanleiding gegeven tot een herverdeling van de opdrachten tussen het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE), VDAB en SYNTRA. De opdrachten die gepaard gaan met het betalen van vergoedingen aan werknemers en werkgevers worden toegewezen aan het Departement Werk en Sociale economie. Als gevolg van deze afspraak wordt o.a. het beheer van de opleidingscheques overgeheveld van VDAB naar DWSE.

Daarnaast zorgde voormelde staatshervorming ervoor dat de gewesten bevoegd werden voor de terugbetaling van outplacementkosten aan bedrijven in herstructurering. Als gevolg hiervan wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om deze bevoegdheid uit te werken en legt de uitvoering ervan bij de VDAB.

Het ontwerp van decreet voert ook een aantal wijzigingen door voor het beleidsdomein Werk en Sociale Economie, met name:

1° De invoering van een registratieverplichting voor het verrichten van diensten van private arbeidsbemiddeling voor betaalde sportbeoefenaars.

2° in verschillende regelgevende teksten wordt de naam van de sociale inspectiediensten gewijzigd en wordt het toezichtskader in functie van de gewijzigde wetgeving geactualiseerd.

3° een aantal verschillen tussen het decreet Sociaalrechtelijk toezicht en het federaal Sociaal Strafwetboek worden weggewerkt teneinde procedurefouten te vermijden. Daarnaast wordt de procedure tot oplegging van de administratieve geldboete efficiënter gemaakt en afgestemd op de actuele praktijk.

4° de omzetting van het Verdrag betreffende maritieme arbeid 2006, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar vierennegentigste zitting in Genève op 23 februari 2006, en de omzetting van artikel 20, derde lid, a) van de Richtlijn 2017/159 van de Raad van 19 december 2016 tot uitvoering van de op 21 mei 2012 door het Algemeen Comité van de landbouwcoöperaties van de Europese Unie (COGECA), de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) en de Vereniging van de nationale organisaties van visserijondernemingen in de Europese Unie (Europêche) gesloten Overeenkomst betreffende de uitvoering van het Verdrag betreffende werk in de visserijsector van de Internationale Arbeidsorganisatie uit 2007, in de Vlaamse regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling.

1.2 Toelichting

De bevoegdheden van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werden via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming, aanzienlijk uitgebreid. Binnen dit beleidsdomein heeft dit aanleiding gegeven tot een herverdeling van de opdrachten tussen het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE), VDAB en SYNTRA Vlaanderen. De opdrachten die gepaard gaan met het betalen van vergoedingen aan werknemers en werkgevers, zoals de Vlaamse Ondersteuningspremie, de transitiepremie ... worden toegewezen aan het Departement Werk en Sociale economie. Als gevolg van deze afspraak wordt o.a. het beheer van de opleidingscheques overgeheveld van VDAB naar DWSE. Dit leidt ertoe dat de drie opleidingsmaatregelen voor werknemers (Vlaams opleidingsverlof, Vlaams opleidingskrediet en opleidingscheques) door dezelfde organisatie beheerd worden. Deze overheveling wordt gerealiseerd samen met de inhoudelijke bijstellingen aan de opleidingscheques.

Daarnaast zorgde de zesde staatshervorming ervoor dat de gewesten bevoegd werden voor de terugbetaling van outplacementkosten aan bedrijven in herstructurering. Als gevolg hiervan wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om deze bevoegdheid uit te werken en legt de uitvoering ervan bij de VDAB.

Ingevolge de interne reorganisatie van het departement Werk en Sociale Economie wordt de huidige naam "Toezicht en Handhaving" van de sociale inspectiediensten gewijzigd in "Vlaamse Sociale Inspectie". Daarnaast worden de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs in functie van de gewijzigde wetgeving geactualiseerd.

Enkele bestaande verschillen tussen het decreet Sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 en het federale Sociaal Strafwetboek weggewerkt teneinde procedurefouten te vermijden. Economische migratie is sinds de 6de staatshervorming een bevoegdheid van de gewesten maar het betreft, net zoals voorheen, een gedeelde controlebevoegdheid. Zowel de Vlaamse sociale inspectie als verschillende federale inspectie- en politiediensten houden toezicht op de naleving van de Vlaamse regelgeving. Voor de aanwending van hun bevoegdheden zijn alle diensten verplicht een beroep te doen op het decreet Sociaalrechtelijk toezicht. Omgekeerd, voor het luik met betrekking tot de tewerkstelling van buitenlandse werknemers dat een federale bevoegdheid is gebleven, moeten alle bevoegde inspectie- en politiediensten, inclusief de Vlaamse sociale inspectie, een beroep doen op het Sociaal Strafwetboek voor het toezicht. Naargelang het een Vlaamse of federale inbreuk betreft,

moeten ook het openbaar ministerie in het kader van strafvervolgning en de federale en Vlaamse cel administratieve geldboeten voor het opleggen van een administratieve sanctie gebruik maken van het decreet Sociaalrechtelijk toezicht respectievelijk het Sociaal Strafwetboek. Alle betrokken diensten hebben er dus belang bij dat het decreet Sociaalrechtelijk toezicht en het Sociaal Strafwetboek zo goed mogelijk op elkaar zijn afgestemd. Daarnaast wordt de procedure tot oplegging van de administratieve geldboete efficiënter gemaakt en afgestemd op de actuele praktijk.

Het voorontwerp van decreet voorziet in volgende wijzigingen van het decreet private arbeidsbemiddeling:

a) Omzetting van de bepalingen betreffende private arbeidsbemiddeling in het Verdrag maritieme arbeid 2006

Het betreft hier de omzetting van het Verdrag maritieme arbeid 2006 in de Vlaamse regelgeving private arbeidsbemiddeling.

Voorschrift 1.4, norm A1.4, punten 1, 2, 3, 5 en 7 en norm A5.3 van voornoemd verdrag handelen over private arbeidsbemiddeling. Het belangrijkste doel van deze bepalingen is het waarborgen dat zeevarenden toegang hebben tot een doeltreffend en goed gereguleerd aanwervings- en arbeidsbemiddelingssysteem.

Artikel 5, 6° van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling refereert momenteel nog naar Verdrag nr. 9 op de arbeidsbemiddeling van de zeelieden, aangenomen op 10 juli 1920 door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie, en goedgekeurd bij de wet van 6 september 1924. Artikel X Verdrag maritieme arbeid 2006 bepaalt dat dit verdrag het Verdrag nr. 9 op de arbeidsbemiddeling van de zeelieden herziet. Door artikel 5, 6° van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling te actualiseren en de verwijzing naar Verdrag nr. 9 op de arbeidsbemiddeling van de zeelieden te vervangen door een verwijzing naar het Verdrag maritieme arbeid 2006, behoren de bepalingen van het Verdrag Maritieme arbeid 2006 tot de algemene voorwaarden waaraan een bureau dat diensten van private arbeidsbemiddeling verricht moet voldoen.

b) Omzetting van artikel 20, derde lid, a) van Richtlijn 2017/159

Het voorliggend voorontwerp van decreet voorziet een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2017/159 van de Raad van 19 december 2016 tot uitvoering van de op 21 mei 2012 door het Algemeen Comité van de landbouwcoöperaties van de Europese Unie (COGECA), de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) en de Vereniging van de nationale organisaties van visserijondernemingen in de Europese Unie (Europêche) gesloten Overeenkomst betreffende de uitvoering van het Verdrag betreffende werk in de visserijsector van de Internationale Arbeidsorganisatie uit 2007. Deze richtlijn is op 31 januari 2017 gepubliceerd in het Europees Publicatieblad en dient tegen 15 november 2019 omgezet te worden in nationale regelgeving. Het doel van deze Richtlijn is om vissers een hoger niveau van bescherming te bieden op een geharmoniseerde wijze.

Artikel 20 van deze Richtlijn handelt over private arbeidsbemiddeling. Om in overeenstemming te zijn met de voorwaarden zoals bepaald in deze Richtlijn is het nodig dat de Vlaamse Regelgeving private arbeidsbemiddeling hieraan wordt aangepast.

Artikel 20, derde lid, b) van de Richtlijn bepaalt dat de lidstaten eisen dat de vergoedingen of andere kosten voor particuliere arbeidsmarkt bureaus direct noch indirect, geheel noch gedeeltelijk op de vissers worden verhaald.

Dit verbod is reeds voorzien in de Vlaamse regelgeving private arbeidsbemiddeling, aangezien artikel 5, punt 9 van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling bepaalt dat het bureau onder geen beding enige vergoeding vraagt of ontvangt van de werknemer.

Artikel 20, derde lid, a) van Richtlijn 2017/159 bepaalt dat de lidstaten particuliere arbeidsmarkt bureaus verbieden gebruik te maken van middelen, mechanismen of lijsten om vissers te verhinderen werk te vinden. Deze voorwaarde wordt momenteel niet voorzien in de Vlaamse regelgeving private arbeidsbemiddeling. De Vlaamse regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling dient aldus te worden aangepast om tegemoet te komen aan de doelstellingen van de Richtlijn.

- c) De invoering van een registratieverplichting voor het verrichten van diensten van private arbeidsbemiddeling voor betaalde sportbeoefenaars

De recente ontwikkelingen in de voetbalsport hebben aangetoond dat er nood is om de bestaande reglementering omtrent sportmakelaars te versterken. Om deze reden wordt het kader omtrent de bemiddelingsactiviteiten van sportbeoefenaars opgenomen in het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling aangepast. Dit is noodzakelijk om de bemiddelingsactiviteiten van de sportmakelaar te structureren en aan toezicht te onderwerpen.

Het doel van deze regelgeving is tweeledig: enerzijds de transparantie op de markt voor sportmakelaars te verhogen teneinde fraude tegen te gaan, en anderzijds het waarborgen van een betere bescherming van de rechten van betaalde sportbeoefenaars.

Om deze doelstellingen te bereiken is het van belang om een zicht te hebben op de activiteiten van sportmakelaars. Niet enkel omwille van de transparantie van de markt in Vlaanderen, maar ook omdat het toezicht op de naleving van de arbeidswetgeving in de ruime zin veronderstelt dat men weet welke sportmakelaars actief zijn op de Vlaamse arbeidsmarkt. Om deze redenen worden sportmakelaars – ongeacht of ze zich hier vestigen of niet – verplicht om zich voorafgaand te registreren bij het Departement Werk en Sociale Economie als ze activiteiten uitoefenen in het Vlaamse gewest.

Deze verplichting draagt bij tot een betere bescherming van de rechten van de betaalde sportbeoefenaar die beroep doet op de diensten van een sportmakelaar.

In het kaderdecreet worden enkel de basisprincipes opgenomen, zodat er voldoende ruimte wordt gelaten voor de evoluties op de arbeidsmarkt. De concrete uitwerking van deze principes zal gebeuren in het Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Aangezien de voorwaarden tot registratie als sportmakelaar verschillen van de voorwaarden tot registratie als private arbeidsbemiddelingsbureau in het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en er in de Duitstalige Gemeenschap geen registratieverplichting geldt, werd niet voorzien in een gelijkwaardigheids- en wederkerigheidsbeginsel tussen de gewestelijke regelingen in België.

Dienstenrichtlijn

De private arbeidsbemiddeling voor betaalde sportbeoefenaars valt als dienst onder het toepassingsgebied van de Dienstenrichtlijn¹. De IMI-notificatieprocedure zal dan ook worden opgestart.

Bijgevolg zullen de eisen voor het verrichten van deze diensten overeenkomstig artikel 16 van de Dienstenrichtlijn moeten worden gerechtvaardigd op basis van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of bescherming van het leefmilieu. De eisen dienen tevens overeenkomstig artikel 15 van de Dienstenrichtlijn getoetst te worden aan de beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid.

Overweging 40 van de Dienstenrichtlijn bepaalt dat het begrip dwingende redenen van algemeen belang ten minste de gronden omvat van onder andere de bescherming van werknemers, met inbegrip van de sociale bescherming van werknemers, en de voorkoming van fraude.

De registratieverplichting voor sportmakelaars en de daar bijkomende voorwaarden hebben tot doel om een betere bescherming van de rechten van de sportbeoefenaars te waarborgen en de transparantie in de sector te verhogen teneinde fraude tegen te kunnen gaan. Deze maatregelen zijn noodzakelijk om de controle op deze beginselen te waarborgen. Daartoe is het immers van belang om een zicht te hebben op de activiteiten van sportmakelaars en te weten welke sportmakelaars actief zijn op de Vlaamse arbeidsmarkt. Gelet op de recente ontwikkelingen in de voetbalsport is duidelijk gebleken dat de bestaande reglementering onvoldoende is om deze beginselen te waarborgen.

Bovendien heeft het Hof van Justitie zich in het kader van de grensoverschrijdende detachering van werknemers (toepassing van de detacheringsrichtlijn 96/71/EG)² reeds een aantal malen uitgesproken over de invoering van een meldingsplicht. In dat kader heeft het Hof gesteld dat de verplichting voor een in een andere lidstaat gevestigde dienstverrichter om de plaatselijke autoriteiten vooraf in kennis te stellen van de aanwezigheid van een of meer ter beschikking gestelde werknemers, de vermoedelijke duur van die aanwezigheid en de dienst of diensten die de terbeschikkingstelling nodig maakt of maken, als maatregel aanvaardbaar is. Het uitgangspunt hierbij is dat zij de plaatselijke autoriteiten in staat moet stellen de naleving te controleren van de sociale reglementering tijdens de periode van terbeschikkingstelling, en daarbij rekening te houden met de verplichtingen waaraan die onderneming reeds moet voldoen krachtens de sociaalrechtelijke regels van de lidstaat van herkomst.³

Aan de registratieverplichting wordt de voorwaarde gekoppeld om over een voorafgaande registratie of licentie als sportmakelaar bij de betrokken sportfederatie te beschikken, indien de sportfederatie hierin voorziet. Op deze manier wordt gegarandeerd dat de sportmakelaar voldoet aan de vereisten die de sportfederatie desgevallend oplegt om de deskundigheid van de sportmakelaar evenals de kwaliteit van de dienstverlening te verzekeren. De verplichting tot het storten van een borgsom bij de Deposito- en Consignatiekas verhoogt de professionalisering en verzekert de kredietwaardigheid en betrouwbaarheid van de

¹ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.

² Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten.

³ Commissie t/Groothertogdom Luxemburg, C-445/03, van 21 oktober 2004; H.v.J., Commissie t/Bondsrepubliek Duitsland, C-244/04, van 19 januari 2006; Commissie t/Koninkrijk België, C-219/08, van 1 oktober 2009.

sportmakelaar. Dit draagt bij tot een hogere bescherming van de betaalde sportbeoefenaar tegen mogelijke misbruiken door sportmakelaars.

Om deze redenen zijn de registratieverplichting en de bijkomende voorwaarden voor sportmakelaars voor het verrichten van diensten van private arbeidsbemiddeling voor betaalde sportbeoefenaars gerechtvaardigd om dwingende redenen van algemeen belang. Om geen discrepantie te doen ontstaan tussen de sportmakelaars die hier gevestigd zijn en de sportmakelaars die dezelfde diensten aanbieden door middel van het vrij verkeer van diensten, worden de verplichtingen ingevoerd voor alle sportmakelaars die diensten van private arbeidsbemiddeling verrichten in het Vlaams Gewest.

1.3 Artikelsgewijze toelichting

We verwijzen voor de artikelsgewijze bespreking naar de memorie van toelichting.

2 WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De artikelen uit het ontwerp van decreet die betrekking hebben op de opleidingscheques resulteren in een verschuiving van middelen tussen de begroting van VDAB en het departement WSE, maar niet in een meeruitgave.

De overige artikelen uit het ontwerp van decreet hebben geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten. Eventuele meeruitgaven worden opgevangen binnen de kredieten van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Het advies van de inspectie van financiën van 21 september 2018 is gunstig.

Het akkoord van de minister bevoegd voor de begroting werd verleend op 13 november 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, is niet vereist.

De operationalisering van het decreet zal worden opgenomen binnen het actuele personeelsbestand van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2018/393 van 18 september 2018.

5.2 Reguleringsimpactanalyse

Voorliggend voorstel van maatregel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse wegens ontbreken van beleidsvrijheid, het feit dat dit voorontwerp autoregulering betreft.

5.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregel

Voorliggend voorstel legt geen nieuwe administratieve lasten op.

5.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

5.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet betreffende opleidingscheques voor werknemers en tot wijziging van diverse bepalingen inzake het beleidsdomein werk en sociale economie en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het werkgelegenheidsbeleid:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en bijhorende memorie het advies in te winnen van SERV en de SARC – Vlaamse Sportraad, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van tien dagen.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het voorontwerp van decreet;
- de bijhorende memorie van toelichting;
- het advies van de inspecteur van financiën van 18 september 2018;
- het akkoord van de minister van begroting van 13 november 2018.